

Her er noen fakta:

Sensorveiledning: Det finnes ingen offisiell definisjon av hva en sensorveiledning er. Når det finnes mange ulike typer eksamen og vurderinger, må også sensorveiledningene være tilpasset den enkelte eksamen og det enkelte fag eller emne.

En sensorveiledning bør som minimum inneholde en løsningsskisse eller –kommentar som presiserer hva det ut fra emnets læringsmål og innhold må forventes at kandidatene må kunne. Den bør gi sensorene informasjon om hva som ble dekket av stoff og pensum i det aktuelle emnet.

Veiledningen kan dessuten inneholde retningslinjer fra emneansvarlig foreleser for karaktersetting, supplert med generelle og eventuelt spesielle karakterbeskrivelser. Sensorveiledninger skal også gi studentene etter avlagt eksamen viktig informasjon om hva som kreves for å få et godt resultat på denne eksamen.

Sensorveiledning må ikke forveksles med en «mønsterbesvarelse». Mønsterbesvarelser er reelle studentbesvarelser fra en tidligere eksamen som fikk en topp karakter. Slike besvarelser kan med fordel legges ut for studenter i forkant av en eksamen som et svært effektivt og enkelt hjelpemiddel til eksamensforberedelse og -trening.

Universitets- og høgskolerådet sier i sine «Veiledende retningslinjer for sensur» (11.12.2015): «Det bør utarbeides sensorveiledning til hver eksamen.»

I regjeringens stortingsmelding «Kvalitet for høyere utdanning» (27.1.2017) står det blant annet: «Utfyllende veiledning til sensorene er et viktig virkemiddel for å ivareta studentenes rettssikkerhet. Systematisk bruk av sensorveiledning vil bidra til bedre kvalitetssikring av det fastsatte læringsutbyttet og til å redusere ulikhet i sensur mellom sensorer ... Mer og bedre veiledning til sensorene vil dessuten sikre mer ensartet vurdering av eksamensoppgavene, så vel mellom de ulike sensorene i førstegangssensuren som mellom førstegangs- og klagesensuren ... mener regjeringen det er viktig at det finnes sensorveiledninger for hver enkelt eksamen. Sensorveiledningene skal utfylle studieplanen og være til hjelp i sensors vurderingsarbeid. De sikrer at ulike sensorer legger de samme retningslinjene til grunn for vurderingen, og at vurderingen gjøres opp mot det fastsatte læringsutbyttet for emnet og studieprogrammet. Regjeringen vil derfor stille krav om at det innen ett år utarbeides sensorveiledning til alle eksamener.»

I enkelte fagmiljøer er det lang tradisjon med sensorveiledninger (og tilgang på mønsterbesvarelser), i andre fagmiljøer og institusjoner er det fortsatt mindre utbredt, og det er helt frivillig for den enkelte faglærer å lage slike sensorveiledninger.

Noen eksempler:

- Universitetet i Bergen har vedtatt utførlige «Alminnelige retningslinjer for sensorveiledning» (13.11.2015) i sitt regelverk. Retningslinjene slår fast at «det skal utarbeides sensorveiledninger for all vurdering» og beskriver nærmere både mål og innhold i slike sensorveiledninger.

- Høgskolen i Molde anmoder de ansatte om å lage sensorveiledninger i Forskrift om opptak, studier og eksamen ved Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk (7.5.2015): § 32.Sensur ... Det bør utarbeides sensorveiledning eller løsningsforslag i forbindelse med sensur av skriftlige eksamener. Hvis slike utarbeides skal de være tilgjengelig for sensor før vurderingen starter og tilgjengelig for studentene når sensur foreligger.§ 34.Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting. Begrunnelse for og klage over karakterfastsetting behandles etter uhl. § 3-9 femte ledd og § 5-3. Ved klagebehandling sendes oppgaveteksten, klagers besvarelse samt sensorveiledning til klagesensorene.
- Norges Handelshøyskole opplyser sine studenter på nettsiden om «Klage på karakter» og om «Karakterbegrunnelse»: «Stortinget har vedtatt at det fra og med 1. august 2014 gjennomføres blind sensur. Dette betyr at de nye sensorene ikke vil motta opprinnelig karakter eller eventuelle kommentarer/begrunnelse fra sensorer eller studenter når de skal foreta sin nye vurdering. Dersom en sensorveiledning er laget blir denne sendt til de nye sensorene.» (9.2.2016) «En karakterbegrunnelse skal inneholde en generell og en individuell del. Den individuelle delen skal vise til din besvarelse og/eller karakter, mens den generelle delen kan gis i form av en sensorveiledning publisert på itslearning. Hvis sensorveiledningen eksisterer skal denne være tilgjengelig etter at sensuren er falt. Du kan ikke be om en mer inngående karakterbegrunnelse hvis du mener at intern sensor ikke har skrevet nok.» (9.2.2016)